

ეთიკის კომისიის

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

მესამე დისციპლინური კოლეგიის შემადგენლობა:

ცირა შუბითიძე – კოლეგიის თავმჯდომარე

ირაკლი კორძაძე – კოლეგიის წევრი

გიორგი ბეგიაშვილი – კოლეგიის წევრი

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 29.07.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 014/13

შეკითხვა:

იურიდიული ფირმა მიუთითებს სატელევიზიო რეკლამაში, ფეისბუქზე, გაზეთებში და სავიზიტო ბარათზე, რომ მათი შპს არის საერთაშორისო იურიდიული ფირმა. რაც აბსოლუტური ტყუილია. ფირმის დამფუძნებელი არ არის ადვოკატთა ასოციაციის წევრი, მაგრამ კომპანიის სამი იურისტი არის ადვოკატთა ასოციაციის წევრი. რა სანქცია შეიძლება დაეკისროს კომპანიას ან მასში მომუშავე ადვოკატებს?

„ თუ გსურთ კვალიფიციური ადვოკატების მომსახურება სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის საქმეებზე, თუ გსურთ უიმედო ვალების ამოღება მოგვმართეთ ჩვენ ტელ. ----- . საერთაშორისო იურიდიული ფირმა „-----“.

აღნიშნული ტექსტის ფონზე სატელევიზიო რეკლამაში გადის დამფუძნებლის ფოტოსურათი (რომელიც ადვოკატთა ასოციაციის წევრი არ არის) და კომპანიაში მომუშავე სხვა ადვოკატების ფოტოსურათები (რომლებიც ადვოკატთა ასოციაციის წევრები არიან).

ანალიზი:

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8¹ მუხლი: „ადვოკატი უფლებამოსილია განახორციელოს საკუთარი საქმიანობის რეკლამირება იმ პირობით, რომ გავრცელებული ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი, დაცულია პროფესიის ძირეული ფასეულობები და პირდაპირ ან ირიბად არ მიუთითებს კონკურენტზე ან მის მომსახურებაზე.“

ადვოკატმა, საკუთარი საქმიანობის რეკლამირებისას, უნდა დაიცვას ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8¹ მუხლით დადგენილი პირობები. კერძოდ, რეკლამაში ასახული ინფორმაცია, რომელიც ეხება ადვოკატის საქმიანობას უნდა იყოს სწორი და არ უნდა შეიცავდეს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც შეცდომაში შემყვანი იქნება; ასევე, ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირება უნდა განხორციელდეს პროფესიის ძირითადი ფასეულობების შესაბამისად; რეკლამაში არ უნდა იყოს პირდაპირი ან ირიბი მითითება სხვა ადვოკატის შესახებ ან ამ ადვოკატის მომსახურების თაობაზე.

საადვოკატო საქმიანობის რეკლამირების საკითხის რეგულირებას, ასევე, ახდენს ევროპის ადვოკატთა ასოციაციებისა და იურიდიული საბჭოს (CCBE) მიერ ევროპელი ადვოკატებისთვის მიღებული ქვევის კოდექსის 2.6.1 მუხლი, რომლის მიხედვით, „ადვოკატი უფლებამოსილია საზოგადოებას შეატყობინოს მისი საქმიანობის შესახებ იმ პირობით, რომ ინფორმაცია სწორია და არ არის შეცდომაში შემყვანი, კონფიდენციალურობის ვალდებულებისა და სხვა ძირეული ფასეულობების გათვალისწინებით.“ ადვოკატი თავის საქმიანობას უნდა ახორციელებდეს კეთილსინდისიერად და კვალიფიციურად. ადვოკატის საქმიანობის რეკლამირება სწორედ პროფესიული საქმიანობის ძირითადი პრინციპების დაცვას გულისხმობს.

რეკლამის ცნებას განსაზღვრავს „რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის 1-ლი პუნქტი, რომელიც განმარტავს, რომ რეკლამა არის „საქონელზე, მომსახურებასა და სამუშაოზე (შემდგომში–საქონელზე), ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე, იდეასა და წამოწყებაზე ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით გავრცელებული ინფორმაცია, რომელიც გამიზნულია პირთა განსაზღვრული წრისათვის და ემსახურება ფიზიკური და იურიდიული პირების, საქონლის, იდეისა და წამოწყებისადმი ინტერესის ფორმირებასა და შენარჩუნებას, აგრეთვე საქონლის, იდეისა და წამოწყების რეალიზაციის ხელშეწყობას.“

იურიდიული ფირმის მიერ გავრცელებული ტექსტი - „თუ გსურთ კვალიფიციური ადვოკატების მომსახურება სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის საქმეებზე, თუ გსურთ უიმედო ვალების ამოღება მოგვმართეთ ჩვენ ტელ. -----. საერთაშორისო იურიდიული ფირმა „-----“ არის რეკლამა „რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით, ვინაიდან არის გავრცელებული ინფორმაცია მომსახურებაზე, ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე, გამიზნულია პირთა განსაზღვრული წრისათვის, ემსახურება საქონლისადმი ინტერესის ფორმირებასა და რეალიზაციის ხელშეწყობას. მოცემულ შემთხვევაში, დამატებით უნდა გაირკვეს რა სახის ელემენტს უნდა შეიცავდეს იურიდიული ფირმის საქმიანობა, რომ მას ეწოდოს საერთაშორისო.

კანონი პირდაპირ არ განსაზღვრავს საერთაშორისო იურიდიული ფირმის ცნებას, თუმცა, გონივრული განმარტებისა და არსებული პრაქტიკის მიხედვით იურიდიული ფირმა შესაძლოა იყოს საერთაშორისო შემდეგ შემთხვევებში: ფირმას აქვს სხვადასხვა ქვეყანაში გახსნილი ფილიალი; მისი დამფუძნებელი არის უცხოური იურიდიული ფირმა; ფირმაში უნდა მუშაობდეს ადვოკატი, რომელსაც საქართველოს ფარგლებს გარეთ აქვს იურიდიული პრაქტიკის განხორციელების უფლებამოსილება; ფირმის საქმიანობაში სხვა სახით არის მოცემული უცხოური ელემენტი, რომელიც უკავშირდება საადვოკატო მომსახურების გაწევას. ამასთან, მხედველობაშია მისაღები საქართველოს კანონმდებლობაში ტერმინ საერთაშორისო გამოყენების შემთხვევა - საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 23-ე მუხლი განმარტავს საერთაშორისო ფინანსური კომპანიის ცნებას და უთითებს, რომ „საერთაშორისო ფინანსური კომპანიის მიერ საქართველოში არსებული წყაროდან ფინანსური ოპერაციის განხორციელების ან/და ფინანსური მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავალი არ უნდა აღემატებოდეს ერთობლივი შემოსავლის 10 პროცენტს“, რაც იმას ნიშნავს, რომ საერთაშორისო ფინანსური კომპანიის შემოსავლის უმეტესი ნაწილი დაკავშირებული უნდა იყოს უცხოეთის წყაროსთან. შესაბამისად, მიუხედავად იმისა, რომ კანონმდებელი პირდაპირ არ განსაზღვრავს საერთაშორისო იურიდიული ფირმის ცნებას, ტერმინ „საერთაშორისოს“ უკავშირებს უცხოური ელემენტის არსებობას, რაც კონკრეტულ - საერთაშორისო ფინანსური კომპანიის შემთხვევაში შემოსავლის მიღების წყაროში გამოიხატება.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8¹ მუხლის შესაბამისად, საადვოკატო საქმიანობასთან დაკავშირებული უცხოური ელემენტის არარსებობის შემთხვევაში, სარეკლამო ტექსტში იურიდიული ფირმის საერთაშორისო იურიდიულ ფირმად მოხსენიება შესაძლოა არღვევდეს საადვოკატო საქმიანობის რეკლამირების წესს. ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8¹ მუხლი შესაძლოა, ზოგადად, დაირღვეს იურიდიული ფირმის ხელმძღვანელი ან პარტნიორი ადვოკატების მიერ, ვინც მიიღო გადაწყვეტილება შეცდომაში შემყვანი სარეკლამო ტექსტის განთავსების თაობაზე. ასევე, იმ ადვოკატის მიერ, რომელიც საადვოკატო საქმიანობას ახორციელებს აღნიშნულ იურიდიულ ფირმაში, მიუხედავად იმისა, რომ საქმის კურსშია რეკლამის არაეთიკურობის შესახებ და არ მიუღია გონივრული ზომები აღნიშნული დარღვევის შეწყვეტისათვის, ვინაიდან იგი, პირდაპირ ან ირიბად, სარგებლობს იმ იურიდიული ფირმის სახელით, რომელიც რეკლამაში საერთაშორისო იურიდიულ ფირმად არის მითითებული. საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება შესაძლოა დამოკიდებული იყოს რეკლამის შედეგად ადვოკატის მიერ მიღებულ სარგებელზე, ადვოკატის ჩართულობაზე რეკლამასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, ადვოკატის მიერ მიღებულ ზომებზე იურიდიული ფირმის ხელმძღვანელი პირებისათვის რეკლამის არაეთიკურობის შესახებ ინფორმაციის მისაწოდებლად და ა.შ.

„ადვოკატთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური წარმოების შესახებ“ დებულების 41-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით „რეკომენდაცია არის ეთიკის კომისიის მოსაზრება ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის საკითხებზე. რეკომენდაცია წარმოდგენილ ფაქტებზე დაყრდნობით განმარტავს ეთიკის კოდექსის ნორმებს და შეიცავს მოსაზრებას, შეკითხვაში გადმოცემული შესაძლო ქმედება არის თუ არა პროფესიული ეთიკის კოდექსის

დარღვევა.“ შესაბამისად, საპროცესო კოლეგია არ გასცემს რეკომენდაციას შესაძლო სახდელის დაკისრებასთან დაკავშირებით დასმულ შეკითხვაზე.

დასკვნა:

იმ შემთხვევაში, თუ იურიდიული ფირმა ავრცელებს ტექსტს, რომელიც არის რეკლამა „რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით და ამ ტექსტში მიუთითებს, რომ ის არის საერთაშორისო იურიდიული ფირმა, ხოლო ფირმის საქმიანობაში არ არის რაიმე სახით მოცემული უცხოური ელემენტი, რომელიც უკავშირდება საადვოკატო საქმიანობის განხორციელებას, შესაძლოა დარღვეულად ჩაითვალოს ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8¹ მუხლით დადგენილი საადვოკატო საქმიანობის რეკლამირების წესი. გადაცდომა შესაძლოა განხორციელდეს იურიდიული ფირმის ხელმძღვანელი ან პარტნიორი ადვოკატის მიერ, რომელმაც მიიღო გადაწყვეტილება მსგავსი რეკლამის განთავსების თაობაზე, ასევე, იმ ადვოკატის მიერ, რომელიც საადვოკატო საქმიანობას ახორციელებს აღნიშნულ იურიდიულ ფირმაში, მიუხედავად იმისა, რომ საქმის კურსშია რეკლამის არაეთიკურობის შესახებ და არ მიუღია გონივრული ზომები აღნიშნული დარღვევის შეწყვეტისათვის. „ადვოკატთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური წარმოების შესახებ“ დებულების 41-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საპროცესო კოლეგია არ გასცემს რეკომენდაციას შესაძლო სახდელის დაკისრებასთან დაკავშირებით დასმულ შეკითხვაზე.

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას.

კოლეგიის თავმჯდომარე:

/ცირა შუბითიძე/

კოლეგიის წევრი:

/ირაკლი კორძახია/

კოლეგიის წევრი:

/გიორგი ბეგიაშვილი/